

گزارش بررسی تبادلات تجاری تونس با عربستان سعودی و سومین سرمایه گذار در تونس بعنوان منطقه مهم سوق الجیشی در شمال آفریقا.

صادرات عربستان سعودی به تونس در سال 2016 میلادی: به میزان 42 میلیون دینار (19 میلیون دلار) (بالغ گشته است در همین سال واردات عربستان سعودی از تونس بالغ بر 443 میلیون دینار (201 میلیون دلار آمریکا) بوده است که 9٪ از صادرات تونس را پوشش می داده است.

سرمایه گذاری خارجی یکی از بهترین گزینه های تونس در این اوضاع کنونی اقتصاد جهانی است. تونس در عین اینکه به بازار کشورهای آفریقایی بعنوان بازار آینده نظر دارد، بایستی روابط اقتصادی را با کشورهای عربی نیز تقویت نماید خصوصا کشورهای عربی که میلیاردها دلار در این کشور سرمایه گذاری می نمایند. در این بین کشور عربستان سعودی از اهمیت خاصی برای تونس برخوردار است و بتازگی یک هیات سی نفره از تجار سعودی در راس هیاتی تجاری از تونس بازدید نمودند.

بازدید این هیات تجاری سعودی در چهارچوب مجمع اقتصادی تونس-سعودی در خلال کمیسیون مشترک دو کشور در روزهای 26 لغایت 28 ژوئیه 2017 در تونس بود. تقویت همکاریهای اقتصادی با عربستان سعودی یکی از انتخابهای استراتژیک دولت تونس در این وضعیت سخت کنونی اقتصاد منطقه ای داخلی است. از طرف دیگر دیدگاه جدید سعودیها تقویت نقش بخش خصوصی در توسعه متنوع اقتصاد غیر نفتی است و دانش فنی کشور تونس می تواند از این دیدگاه جدید سعودیها بخوبی بهره جوید.

وزارت توسعه، سرمایه گذاری و همکاریهای بین الملل اذعان می دارد: تبادلات تجاری تونس با عربستان در چهارچوب موافقتنامه تبادلات آزاد تجاری بین کشورهای عربی مورخ 1998 است که بین دو کشور منعقد گردیده است.

در بین صادرات 201 میلیون دلاری تونس به عربستان سعودی در سال 2016 می توان به صادرات روغن زیتون بمیزان (12 میلیون دلار)، محصولات دارویی (1 میلیون دلار) و محصولات شیمیایی مختلف مشتق از فسفات اشاره نمود.

درمورد واردات 19 میلیون دلاری تونس از عربستان می توان عمدتاً به واردات محصولات پلاستیکی در سال 2016 اشاره کرد.

در سال 2014 نیز در یک مقطع زمانی تونس بمیزان 21 میلیون دلار واردات خودرو و وانت از عربستان داشته است که در سالهای بعد این واردات دیگر وجود نداشته است.

بایستی گفت روابط تونس با سعودی به سال 1969 میلادی با امضاء کنوانسیون سازمان حمل و نقل هوایی بین المللی باز می گردد.

به این موافقتنامه بایستی موافقتنامه ایجادانجمن تونس-سعودی سرمایه گذاری در سال 1981، موافقتنامه تجاری سال 1988، تفاهمنامه فیما بین وزارتخانه های کشاورزی تونس-عربستان سال 1988، ایجاد شورای بازرگانان تونس-سعودی سال 2002 رانیز اضافه نمود.

آخرین موافقتنامه های منعقد بین دو کشور به سال 2002 میلادی برمی گردد که مشتمل بر برنامه همکاریهای فنی میان موسسه ملی استاندارد و مالکیت صنعتی تونس (اینورپی) و موسسه سعودی استاندارد و مقایسه و اوزان، و برنامه فیما بین مرکز ارتقاء صادرات تونس (سپکس) و مرکز ارتقاء صادرات سعودی می باشد.

در زمینه سرمایه گذاری نیز، همکاریهای مالی با صندوق توسعه سعودی از سال 1975 میلادی با امضا اولین کنوانسیون اعتباری برقرار شده است. طبق اعلام وزارت توسعه، سرمایه گذاری و همکاریهای بین المللی تونس، 25 کنوانسیون تخصیص اعتبار به مبلغ کلی 3146 میلیون ریال سعودی برابر با 2046 میلیون دینار (1/022 میلیارد دلار آمریکا) بین تونس و عربستان سعودی به امضا رسیده است.

این کنوانسیونها پروژه های زیربنایی، توسعه روستایی، بهداشتی، آموزشی و محیط زیستی را تامین اعتبار مالی نموده اند.

در زمان کنفرانس بین المللی سرمایه گذاری در تونس تحت عنوان (تونس 2020) صندوق سعودی توسعه متعهد گردید 800 میلیون دلار از پروژه های ذیل را تامین اعتبار نماید: پروژه آمایش بیمارستان تخصصی

استان قیروان، تامین اعتبار مالی پروژه های عمومی توسعه ای در چهار سال آینده، گشایش یک خط اعتباری 200 میلیون دلار ی برای تقویت صادرات سعودیها به تونس.

بایستی خاطر نشان کرد: عربستان سعودی سومین کشور عربی سرمایه گذار در تونس با داشتن 45 بنگاه اقتصادی سعودی و یا با مشارکت سعودیها، و سرمایه گذاری 1808 میلیون دیناری (حدود 900 میلیون دلار) در بخشهای توریسم، هتلداری و صنعت در تونس می باشد.

در مورد همکاریهای فنی دو کشور تونس و عربستان بایستی اشاره کرد: تعداد همکاریهای تونس با سعودیها به 4015 مورد در بخشهای مختلف تخصصی، بویژه آموزش، ورزش، بهداشت، اموراداری، حمل و نقل، خدمات فنی و مهندسی، برق و امور فنی و مکانیکی و دیگر زمینه ها را شامل می شود.

طی سالهای 2012-2016 میلادی حجم تامین اعتبار این پروژه ها 200٪ نسبت به دوره (2007-2011 یعنی زمان قبل از انقلاب و بهار عربی تونس) افزایش و تامین اعتبار این پروژه ها در تونس توسط سعودیها از 380 پروژه به 830 پروژه در سال رسیده است.

ملاحظه: عربستان سعودی سعی نموده است در تونس بعنوان منطقه سوق الجیشی و استراتژیک در شمال آفریقا، سرمایه گذاریهای مختلفی را انجام دهد و بعد از کشورهای اروپایی (خصوصا فرانسه و ایتالیا) و قطر، سعودیها بیشترین میزان سرمایه گذاری (بیش از یک میلیارد دلار) را در کشور تونس انجام داده اند. سعودیها ارتباطات تنگاتنگی با اولین دولت تونس بعد از انقلاب و بهار عربی بین سالهای (2011-2015) داشتند ولی از زمان روی کار آمدن دولت جدید تونس به اکثریت حزب ندا، این ارتباطات معتدل تر شده است. سعودیها دارای 45 بنگاه اقتصادی سعودی یا با مشارکت سعودی در تونس هستند که به ارزش 900 میلیون دلار در بخشهای توریسم، هتلداری و صنعت در تونس سرمایه گذاری نموده اند. همه این موارد حکایت از این دارد که کشور تونس بعنوان یک کشور در قاره آفریقا و منطقه شمال آفریقا یک کشور سرمایه پذیر نه سرمایه فرست است و بخاطر همین شاهد سرمایه گذاری و استقرار بیش از 3500 شرکت عمدتا اروپایی و سپس قطری و بعد از آن سعودی در این کشور می باشیم. عربستان سعودی با این حجم سرمایه

گذاری نفوذ و محبوبیت ویژه ای نیز بین دولتمردان تونس برای خود ایجاد کرده است و تونس‌ها همیشه کشورهای دیگر را ترغیب به الگو برداری در سرمایه گذاری و حضور سرمایه شان در این کشور به تبعیت از قطر‌ها و سعودی‌ها می نمایند. لذا به شرکتهای بزرگ ایرانی توصیه می شود برای ارتباطات تجاری-اقتصادی در این دروازه ورودی شمال آفریقا یعنی تونس بایستی استقرار پیدا نمایند تا بتوانند هم با کشورهای حاشیه در یای مدیترانه تبادلات اقتصادی داشته باشند و هم راه ورود خود را به کشورهای آفریقایی زیر صحرا تسهیل نمایند.

تهیه، ترجمه و تنظیم: مجید قربانی فراز وابسته بازرگانی سفارت ج.ا.ایران در تونس